

NOTAT

13. juli 2016

HVORDAN KAN STORBRITANNIEN I PRAKSIS FORLADE EU?

Kontakt:

Senioranalytiker, ph.d., Maja Kluger Rasmussen

+45 30 59 55 87

mkr@thinkeuropa.dk

RESUME Skilsmisser er ofte komplicerede og omkostningsfulde. Storbritanniens nye premierminister Theresa May har meldt ud, at hun først ønsker, at starte de formelle udmeldelsesforhandlinger med EU i 2017. Det skyldes formentligt, at regeringen endnu ikke ved, hvilket scenarie uden for EU de skal gå efter. For Storbritannien venter en yderst kompliceret proces forude. Det gælder både selve udfasningen af EU, forhandlingerne om det efterfølgende tilknytningsforhold til EU samt nye forhandlinger med lande uden for EU, hvor briterne nu er omfattet af 55 handelsaftaler gennem EU-samarbejdet.

Storbritannien kan tidligst forlade EU to år efter, de har meddelt Det Europæiske Råd om sine intentioner om at udmelde sig. Det virker dog temmelig urealistisk, at en udfasning af EU og en ny tilknytningsaftale kan nå at blive forhandlet på plads inden for to år. Artikel 50 i EU-traktaten er desuden uklar og tvetydig, når det kommer til, om udtrædelsesaftale kun berører selve udfasningen af EU eller også det udtrædende lands fremtidige tilknytning til EU. Jo mere vidtgående en fremtidig tilknytningsaftale er, jo større risiko er der for, at medlemslandene vil have den indgået som en "blandet aftale" med national ratifikation.

Ud over forholdet til EU skal briterne også forholde sig til, hvad deres forhold til resten af verdenen skal være. De kan nemlig ikke længere nyde godt af EU's handelsaftaler, men skal selv forhandle nye handelsaftaler på plads. Det kan resultere i flere års økonomisk og politisk usikkerhed – først og fremmest for Storbritannien, men også for EU.

HOVEDKONKLUSIONER:

- Storbritannien kan tidligst træde ud af EU to år efter, at de har meddelt Det Europæiske Råd (EU's stats- og regeringsledere) om sine intentioner om at udmelde sig. Denne frist kan dog forlænges efter aftale med det udtrædende land og med enighed i Det Europæiske Råd mellem de tilbageblevne medlemslande.
- Et evt. britisk exit (Brexit) fra EU har to hovedaspekter: forhandlingen af en udtrædelsesaftale, som fastsætter reglerne for udfasningen af EU, og en tilknytningsaftale, der bestemmer Storbritanniens efterfølgende tilknytning til EU.
- Artikel 50 specificerer ikke, i hvilket omfang en udtrædelsesaftale også skal forholde sig til det udtrædende lands fremtidige tilknytning til EU.
- Jo mere vidtgående en fremtidig tilknytningsaftale er (herunder oprettelse af selvstændige institutioner, så som et associeringsråd), jo større risiko er der for, at medlemslandene vil have aftale indgået som en blandet aftale.
- Briterne vil efter udmeldelsen på egen hånd skulle forhandle nye handelsaftaler på plads med lande uden for EU, da landet ikke længere kan nyde godt af EU's 55 handelsaftaler.

Lissabontraktaten er den første traktat, der indeholder en formel ret til ensidig udtræden af den Europæiske Union (EU). Artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten) giver ethvert EU-medlemsland retten til unilateralt at beslutte sig for at melde sig ud af EU.

Hidtil var kun optagelsesproceduren i forbindelse med EU's udvidelser direkte nævnt i traktaten, men ikke proceduren for at melde sig ud af EU. Det udelukkede dog ikke muligheden for at kunne melde sig ud af EU i tiden før Lissabontraktaten fra 2009, men det krævede i princippet alle de øvrige medlemslandes samtykke.

Der er ikke helt klart, hvorfor penneførerne bag traktaterne for det Europæiske Fællesskab (EF) ikke indskrev en udmeldingsklausul i traktaten. Det skyldes formentlig, at man så den europæiske integrationen som en irreversibel proces og ikke ønskede, at lande skulle kunne bruge truslen om udmeldelse som et de facto veto til at få politiske indrømmelser, som man f.eks. så det med Folkeforbundet (forgængeren til De Forenede Nationer, FN), og som nu er aktualiseret med det britiske "nej" til EU-medlemskabet d. 23. juni 2016. Beslutningen om at medtage en procedure for udtrædelse af EU blev introduceret under det Europæiske Konvents arbejde og var en del af den nu strandede Forfatningstraktat. Proceduren blev senere kopieret direkte ind i Lissabontraktaten.

Artikel 50 kan virke enkel ved første øjekast, men ved nærmere eftersyn rejser artiklen flere spørgsmål end svar. Det skyldes, at artikel 50 til tider er uklar, og at EU ingen erfaringer har med, at et medlemsland forlader samarbejdet. Det eneste fortilfælde er Grønlands udtræden i 1985¹, men her var der tale om, at et medlemsland, Danmark, indskrænkede det territorium, hvor traktaterne skulle gælde, da Grønland ikke var et selvstændigt medlemsland af det daværende EF, se boks 1. Såfremt den britiske regering vælger at udtræde af EU, sejler EU og Storbritannien derfor i ukendt farvand.

---

¹ For Grønlands status, se her: De Europæiske Fællesskabers Tidende, L 29, 28. årgang, 1. februar 1985 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=OJ:L:1985:029:FULL&from=PL>).

Boks 1. Grønlands udtræden af EF

Grønland forlod EF den 1. februar 1985 og fik i stedet en speciel associeringsordning for oversøiske lande og territorier (OLT-ordning). Ønsket om at træde ud af EF havde været undervejs længe. Grønland blev en del af EF sammen med Danmark i 1973, selvom der ved folkeafstemningen den 2. oktober 1972 havde været knap 71 pct. nej-stemmer i Grønland. På grund af et dansk flertal for EF-medlemsskabet blev Grønland alligevel medlem i 1973 under Kongeriget Danmark.

I 1981 meddelte det grønlandske landstyre den danske regering, at det ønskede at træde ud af EF. Det blev bekræftet ved en folkeafstemning i Grønland i 1982, hvor 52 pct. stemte for at forlade EF mod 48 pct., der ønskede at blive. Schlüter-regeringen fremlagde den 25. maj 1982 et forslag til Rådet om en ændring af fællesskabstraktaterne med henblik på Grønlands udtrædelse af EF samt at gøre OLT-ordningen anvendelig for Grønland.

Grønlands ønske om at melde sig ud af EF bundede i et ønske om at være herre over egne naturressourcer frem for at være underlagt EF's fiskeripolitik. Det afspejlede ikke en general modvilje mod samarbejdet, men derimod et ønske om at cementere de politiske og juridiske beføjelser, som landet havde fået igennem selvstyret.

Det juridiske grundlag for Grønlands udtræden af EF er den tidligere artikel 236 i Rom-traktaten (nu artikel 48 i EU-traktaten), som fastsætter ændringer af EF-traktaten og træder i kraft efter ratifikation af alle medlemsstater i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Kilde: Harhoff, Frederik (1983) "Greenlands withdrawal from the European Communities", *Common Market Law Review*, 20: 13-33.

Det Europæiske Råd fastlægger linjerne for udtrædelsesforhandlingerne

Et EU-medlemsland kan med Lissabontraktaten egenrådigt beslutte at træde ud af EU, og andre EU-lande kan ikke blokere denne beslutning. Som det fremgår af artikel 50, stk. 1 kan ethvert medlemsland udtræde af EU, så længe det er i overensstemmelse med landets egne forfatningsmæssige bestemmelser.

En rent ensidig udtræden af EU er dog i realiteten usandsynlig. Der vil være behov for at træffe en udtrædelsesaftale, hvor selve udfasningen af EU sker på en gradvis og afbalanceret vis. Den gradvise udtræden vil formentlig bygge på en principiel udtrædelsesdato med en række længere overgangsperioder for afviklingen af en række af medlemskabets retsvirkninger og muligvis bevarelse af enkelte retsvirkninger for at beskytte borgere og virksomheder. For eksempel vil der være behov for, at statsborgere fra det udtrædende land, der arbejder i

EU, og statsborgere fra de øvrige medlemslande, der arbejder i det udtrædende land, bevarer deres rettigheder eller får dem afviklet på en ensartet måde.

Boks 2. Artikel 50 om proceduren for frivillig udtræden af EU

1. Enhver medlemsstat kan i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Unionen.
2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, meddeler den det til Det Europæiske Råd. På baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer forhandler og indgår Unionen en aftale med den pågældende stat om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammen for dens fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale forhandles i overensstemmelse med artikel 218, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Den indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter Europa-Parlamentets godkendelse.
3. Traktaterne ophører med at finde anvendelse på den pågældende medlemsstat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2, medmindre Det Europæiske Råd efter aftale med den pågældende medlemsstat med enstemmighed beslutter at forlænge denne frist.
4. Ved anvendelsen af stk. 2 og 3 deltager det medlem af Det Europæiske Råd og Rådet, der repræsenterer den udtrædende medlemsstat, ikke i Det Europæiske Råds eller Rådets drøftelser eller afgørelser vedrørende denne stat. Kvalificeret flertal defineres som angivet i artikel 238, stk. 3, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
5. Hvis en stat, der er udtrådt af Unionen, på ny anmoder om medlemskab, behandles dens anmodning efter proceduren i artikel 49.

Et medlemsland, der ønsker at træde ud af EU, skal underrette Det Europæiske Råd herom, som herefter fastlægger forhandlingsretningslinjerne for EU's position med konsensus. Europa-Kommissionen forlægger herefter en henstilling til Rådet (under hensynstagen til Det Europæiske Råds retningslinjer), hvorefter Rådet godkender indledningen af forhandlingerne og udvælger en chefforhandler (se boks 3). Chefforhandleren kunne f.eks. være Rådets generalsekretær (i øjeblikket danske Jeppe Tranholm-Mikkelsen), der sammen med Europa-Kommissionen forhandler med det udtrædende land.

Boks 3: Artikel 218, stk. 3 i Traktaten for Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TFEU)

Kommissionen eller Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, når aftalen udelukkende eller hovedsagelig vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, forelægger henstillinger for Rådet, som vedtager en afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger og, afhængigt af emnet for den påtænkte aftale, om udpegelse af Unionens forhandler eller chefen for Unionens forhandlingsdelegation.

Når forhandlingerne er afsluttet, godkender Rådet aftalen med et "forstærket" kvalificeret flertal efter godkendelse af aftalen i Europa-Parlamentet. Almindeligvis kræver et kvalificeret flertal, at det repræsenterer 55 pct. af medlemslandene og 65 pct. af EU's befolkning. Artikel 50 i EU-traktaten fastlægger dog, at det kvalificerede flertal skal følge reglerne i artikel 218 i TFEU, som kræver at flertallet repræsenterer 72 pct. af medlemslandene (dvs. 20 ud af 27 tilbageværende EU-lande) og 65 pct. af EU's befolkning (minus det udtrædende lands befolkning).

Det er desuden svært at forestille sig, at Europa-Parlamentet blot vil agere som en passiv aktør i indgåelsen af en tilbagetrækningsaftale. Europa-Parlamentets formelle godkendelse af tilbagetrækningsaftalen kan betyde langt mere end blot, at et simpelt flertal i Europa-Parlamentet skal vende tomlen op eller ned, som erfaringerne med forhandlinger af handelsaftaler med tredjelande viser (såsom SWIFT-sagen og forhandlinger om EU's handelsaftale med USA, TTIP).

Under forhandlingerne vil det udtrædende medlemsland fortsat deltage i det europæiske arbejde, men det er ikke berettiget til at deltage i Det Europæiske Råds eller Rådets beslutninger om forhandling og indgåelse af en aftale i forbindelse med et medlemslands udtræden (jf. artikel 50, stk. 4). Mht. udtrædelsesforhandlingerne vil det udtrædende land have samme status som et tredjeland, da den juridiske karakter af en tilbagetrækningsaftale udgør en international aftale mellem EU og det udgående land.

Artikel 50 nævner ikke noget om, hvorvidt det udtrædende lands europaparlamentarikere og kommissær kan deltage i drøftelserne om og beslutningen af en udtrædelsesaftale. Det må derfor antages, at britiske europaparlamentarikere og den britiske kommissær ikke er afskåret fra at deltage i behandlingen af en aftale i henhold til artikel 50, skulle Storbritannien beslutte sig for at forlade EU.

EU's traktater ophører med at gælde for det udtrædende land på den aftalte dato for udtrædelsesaftalens ikrafttræden. Hvis en aftale ikke foreligger, kan et land tidligst udtræde af EU to år efter det udtrædende land har meddelt Det Europæiske Råd om, at det ønsker at udtræde (jf. artikel 50, stk. 3). Det Europæiske Råd kan sammen med det udtrædende land vælge at forlænge den toårige frist, men det kræver enstemmighed i Det Europæiske Råd.

Den toårige periode for at udtræde af EU virker temmelig urealistisk i praksis. To år er meget kort tid til at forhandle en tilbagetrækningsaftale på plads, men

fristen sikrer, at de øvrige EU-lande ikke kan obstruere udmeldelsen ved at forlænge forhandlingerne igen og igen.

Det er svært at forestille sig, at landet kan fortsætte med at være repræsenteret i EU's institutioner i en overgangstid efter den formelle udtræden. Som udgangspunkt påvirker et lands udtræden ikke de ansatte i EU's institutioner, da deres eventuelle opsigelse følger gældende personaleregler. Det må derfor antages, at det udtrædende land udtræder af EU's institutioner på datoen for udtrædelsen.

Forhandling om det udtrædende lands fremtidige tilknytning til EU

Overordnet kan man skelne mellem fem EU-tilknytningsmodeller for et land, der ønsker at forlade EU. Det gælder den canadiske², norske, schweiziske og tyrkiske model samt WTO-modellen (Verdenshandelsorganisationen). Fælles for alle tilknytningsformer er, at store dele af EU's regelværk skal implementeres, uden at landene har direkte politisk indflydelse på udformningen og vedtagelsen af reglerne.³

Det er næsten givet, at det udtrædende land og EU vil indgå en aftale om, hvilken tilknytningsform det udtrædende land skal have til EU, når det ikke længere er medlem. I EU-traktatens artikel 50, stk. 2 står der, at aftalen om en gensidig reguleret udtræden også kan tage hensyn til rammerne for de fremtidige forbindelser mellem EU og det udtrædende land. Artiklen er uklar og tvetydig, da den lægger op til to (modstridende) fortolkninger.

På den ene side kan artiklen tolkes på en sådan måde, at EU har ret til at indgå en hvilken som helst tilknytningsaftale med det udtrædende land, så længe det er foreneligt med traktaterne. I så fald vil aftalen kræve et kvalificeret flertal i Rådet og et simpelt flertal i Europa-Parlamentet.

På den anden side kan man forstå artikel 50 på den måde, at forhandlingerne om det udtrædende lands fremtidige tilknytning til EU skal følge EU-traktaternes almindelige bestemmelser for aftale med tredjelande (artikel 218 i TFEU), der *kan* kræve enstemmighed i Rådet og national ratifikation. Artikel 50 specificerer nemlig ikke, om udtrædelsesaftalen kun skal dreje sig om selve udfasningen af

---

² Piris, Jean-Claude (2016) "If the UK votes to leave: the seven alternatives to EU-membership", Centre for European Reform, 12. januar 2016 (<https://www.cer.org.uk/publications/archive/policy-brief/2016/if-uk-votes-leave-seven-alternatives-eu-membership>).

³ Se Tænketanken EUROPAs notat "Storbritannien har ingen plan for Brexit" for mere om de forskellige ude-scenarier

(http://thinkeuropa.dk/sites/default/files/notat_storbritannien_har_ingen_plan_for_brexit.pdf)

EU eller også om det udtrædende lands fremtidige forhold til EU, efter udtrædelsen har fundet sted. Artikel 50 nævner ikke, om en udtrædelsesaftale og en efterfølgende tilknytningsaftale skal forhandles på plads på samme tid eller en ad gangen (først en udtrædelsesaftale og derefter en tilknytningsaftale).

Tvetydigheden i artikel 50 har dog kun betydning i det omfang EU-traktaternes almindelige bestemmelser kræver enstemmighed og national ratifikation for at indgå en aftale med det udtrædende land.

Sikkert er det, at det er ikke nogen nem opgave at forhandle en tilknytningsaftale på plads. En indikator for dette er, hvor lang tid det tager for EU at forhandle handelsaftaler på plads med tredjelande, som er langt mindre kompliceret, end en eventuel fremtidig tilknytningsaftale med Storbritannien vil være. EU's nuværende forhandlinger med Canada har indtil videre været i gang i syv år.⁴ Der kan derfor godt gå flere år før en tilknytningsaftale er forhandlet på plads. I denne periode vil det udtrædende land være underlagt stor økonomisk usikkerhed.

Såfremt det udtrædende land senere skulle fortryde sin udmeldelse af EU, kan det ansøge om at blive genoptaget i EU gennem EU-traktatens artikel 49. Der vil dog ikke være nogen sikkerhed for, at medlemskab er garanteret, eller at det genansøgende land vil få de samme betingelser, som det havde, inden det udtrådte af EU. For Storbritanniens vedkommende betyder det, at hvis det skulle træde ud af EU og på et senere tidspunkt søge om EU-medlemskab på ny, er det ikke garanteret, at Storbritannien igen kan stå uden for euroen, Schengen og dele af EU's retlige samt indre anliggender og genindføre den britiske budgetrabat.

Udmeldelse af EU er yderst kompliceret

Et lands udmeldelse af EU er langt fra en ligetil opgave. Der skal både træffes afgørelse om det udtrædende lands udfasning af EU og dets efterfølgende tilknytning til EU.

For det første kan ratifikationen af en tilknytningsaftale kræve godkendelse af langt flere aktører, end dem der er nævnt i artikel 50. En tilbagetrækningsaftale mellem EU og det afdgående land kræver som udgangspunkt, at det udtrædende land ratificerer aftalen. Aftalen kan dog også kræve ratifikation af alle EU's

---

⁴ Det britiske kabinet (2016) "The process for withdrawing from the European Union", 29. februar 2016 (<https://www.gov.uk/government/publications/the-process-for-withdrawing-from-the-european-union>).

medlemslande, hvis aftalen berører nationale kompetencer. Mens forhandling og indgåelse af en udtrædelsesaftale er reguleret af EU-traktatens artikel 50, der foreskriver en relativt simpel indgåelsesprocedure, kan ratifikation af en fremtidig omfattende tilknytningsaftale være mere kompleks og tidskrævende. Det kan blive tilfældet, hvis aftalen berører udenrigs- eller forsvarspolitiske forhold eller andre nationale kompetencer, og hvis aftalen indebærer oprettelse af fælles institutioner. I så fald vil medlemslandene formentlig kræve at aftalen indgås som en blandet aftale, hvor både Unionen og de enkelte medlemsstater skal ratificere aftalen. En tilknytningsaftale i form af en almindelig associeringsaftale mellem EU og Storbritannien kan også tænkes af skulle indgås efter de almindelige regler i traktaterne. I så fald vil det kræve enstemmighed i Rådet i stedet for efter EU-traktatens artikel 50, der blot kræver kvalificeret flertal i Rådet.

For det andet skal EU traktaterne og sekundær ret tilpasses for at ophæve de bestemmelser, der berører det afgangende land, såsom protokoller, der referer til det afgangende land. Der er dog i udgangspunktet ikke noget i vejen for, at det udtrædende lands protokoller i traktaten ikke bliver fjernet med det samme, da de ikke har retsvirkning, når landet ikke længere er medlem. Reglerne for sammensætningen af EU's institutioner og afstemningsregler kræver dog ingen ændringer. Der er dog for Europa-Parlamentet fastsat regler for, hvor mange sæder hvert land råder over. Dette er dog ikke fastsat i traktaterne, men i en selvstændig retsakt, der vil skulle revideres.

For det tredje kan det være nødvendigt at forhandle en tredje aftale på plads, hvis det afgangende land vælger at blive en del af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) og en fjerde aftale om vilkårene for at tiltræde Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA), som EØS-landene også er en del af.

Ovenstående aspekter er kun toppen af isbjerget.⁵ Det udtrædende land står også over for en lang række udfordringer, der rækker ud over at forhandle en aftale på plads med EU. Det gælder nemlig forholdet til resten af verden.

Såfremt Storbritannien ender med at melde sig ud af EU, vil det også glide ud af alle EU's 55 eksisterende præferencehandelsaftaler, som dækker store dele af verden. Det er yderst tvivlsomt, om Storbritannien kan sikre sig ligeså fordelagtige handelsaftaler på egen hånd som med EU, der er verdens største handels-

---

⁵ Łazowski, Adam (2012), "Withdrawal from the European Union and alternatives to membership", *European Law Review*, 37 (5): 523-540

blok, i ryggen. Dertil kommer, at det vil tage adskillige år, før Storbritannien på egen hånd får forhandlet nye handelsaftaler på plads med lande uden for EU. Det er svært at forestille sig, at de lande EU har præferencehandelsaftaler med, vil begynde at forhandle bilaterale handelsaftaler på plads med Storbritannien, før de ved, hvilket nyt tilknytningsforhold Storbritannien får til EU. Flere af Storbritanniens handelspartnere, såsom USA og Canada, er på nuværende tidspunkt i gang med at forhandle en handelsaftale på plads med EU.

Tilpasning af lovgivning i det udtrædende land

Såfremt det bliver relevant for Storbritannien at forlade EU, kræver det at udtrædelsesaftalen mellem EU og Storbritannien bliver implementeret igennem en parlamentsvedtagelse i det britiske underhus.⁶ Det kræver, at Storbritanniens lov om det Europæiske Fællesskab fra 1972 med senere ændringer bliver ophævet (eller ændret). Desuden vil primær lovgivning, der implementerer EU-lovgivning i Storbritannien også skulle ophæves, hvis regeringen ikke ønsker, at den skal være en del af Storbritanniens egen nationale lovgivning.

Såfremt den britiske regering ønsker, at EU-forordninger fortsat skal gælde for Storbritannien efter en evt. udmeldelse af EU, kræver det, at regeringen giver denne lovgivning et nyt juridisk grundlag. Hvis dette ikke sker, vil sekundær lovgivning, der stammer fra EU, ikke længere være juridisk gældende i Storbritannien i det øjeblik, at lov om det Europæiske Fællesskab bortfalder. For at undgå dette kan det britiske parlamentet fastsætte ved lov, at Storbritanniens retsstilling på dagen før udtrædelsen bliver opretholdt, indtil den bliver ændret ved lov eller bekendtgørelse i det britiske parlamentet.

Tilpasning af lovgivningen i Storbritannien vil være en gigantisk opgave, som næppe kan gennemføres inden for to års fra beslutningen om udtræden. Opgaven er yderligere vanskeliggjort af, at man formentlig først efter en længere periode er klar over, hvilken fremtidige ordning landet får med EU. Det kan tage adskillige år.

Det er svært at forestille sig, at Storbritannien ikke vil forhandle et tilknytningsforhold på plads med EU med adgang til det indre marked i tilfælde af et Brexit. Som premierminister David Cameron udtrykte det i sin Bloombergtale den 23. januar 2013, kan Storbritannien ikke forlade Europa, hvis det vælger at forlade EU. EU forbliver Storbritanniens største marked og geografiske naboer. Et nej til

---

⁶ House of Commons Library, Briefing Paper, "Exiting the EU: UK reform proposals, legal impact and alternatives to membership", No. 4, June 2015, 32

fortsat britisk medlemskab af EU betyder flere års usikkerhed for Storbritanniens politiske og økonomiske situation. Det gælder både forhandlingerne med EU om en udmeldesaftale og relationen til resten af verden.